

شهر گمشده ایوانکی پیدا شد!

رونق شهری کهن را در رباط ماری ببینید

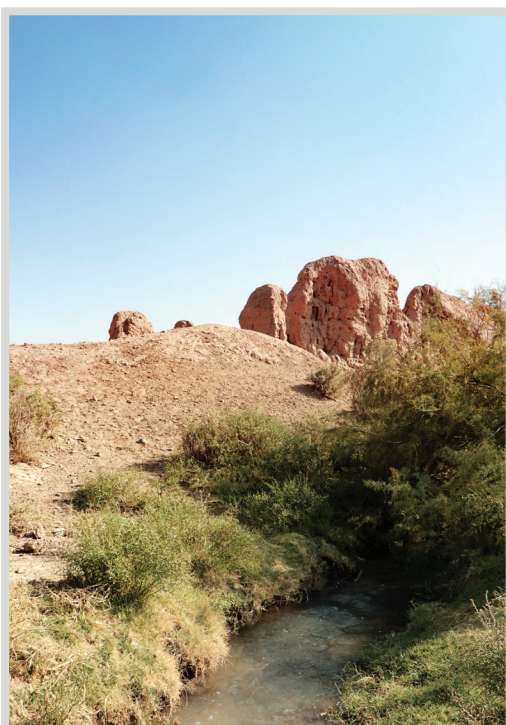

در وسط این شهر باستانی حفره‌های عمیق وجود دارد که نشان می‌دهد حفران غیرمجاز به آثار آجری زیرزمین دست یافته‌اند و به دلایلی از ادامه حفاری منصرف شده و این حفره در میدان بزرگ قلعه ماری به حال خودش تاکنون باقی مانده است. روایتی در برخی اسناد و نوشته‌های تاریخی وجود دارد که نام قدیمی ایوانکی خمار تکین بوده که پس از بررسی ویژگی‌های معماری رباط ماری و نمونه سفال‌هایی که از دوره سلجوقیان در اطراف آن پیدا شده مشخص شده است که این بنا را خمار تکین از سرداران ملکشاه سلجوقی ساخته است و احتمالاً رکن‌الدین خمار تکین خود از اهالی ایوانکی بوده که توانسته به مقام حکومت خوار و فارس در دوره سلجوقیان برسد.

در سمت راست تپه گیس راهی وجود دارد که نهری کوچک از کنار آن می‌گذرد و به قلعه‌ای افسانه‌ای می‌رسد که شاید همان شهر گمشده و باستانی ایوانکی باشد. نامش ماری است. در هیچ کجای کتب و آثار تاریخی از علت نامگذاری این بنا به این اسم اطلاعاتی در دست نیست. رباط یا قلعه ماری اینقدر بزرگ است که به نظر می‌رسد شهری عظیم بوده که می‌توان گفت تپه گیس دژ دیده‌بانی آن و در مسیر اصلی جاده ابریشم قرار داشته است و بنایی مهم و ارزشمند به شمار می‌رود. وسعت و بزرگی بنا، ارتفاع بلند دیوارها و تعداد زیاد حجره‌های آن حکایت از رونق و آبادانی و توجه حکومت‌ها به قلعه ماری در گذشته بوده است.

قلعه یا رباط ماری - جاده چشمه نادى

تپه یا رباط ماری

تپه پیرزن - ۵۰۰ متری رباط ماری

قلعه پیرزن در روستای شور قاضی

مسیرمان بعد از رباط ماری در جاده چشمه نادى مستقیم می‌رود تا روستای شور قاضی که قلعه پیرزن در آن قرار دارد. جاده چشمه نادى خودش یک جاذبه گردشگری است. دشتی وسیع که کوه‌هایی با چین‌خوردگی‌های راه راه تمام افق‌اش را پوشانده و درختان گز و طاق تنها ساکنان اطراف جاده هستند. بعد از نیم‌ساعت رانندگی به روستای شور قاضی رسیدیم که در ۲۰ کیلومتری جنوب غربی ایوانکی قرار دارد و حد فاصل میان آبادی و کویری خشک و سوزان است. داخل این روستا تپه‌ای بزرگ وجود دارد که قلعه‌ای شگفت‌انگیز و تاریخی را در دلش پنهان کرده است. بررسی‌های سفالینه‌های کشف شده از محوطه اطراف تپه نشان می‌دهد که این بنا متعلق به دوران اشکانیان بوده و تا اوایل اسلام هم مورد استفاده قرار می‌گرفته، اما کم‌کم متروکه شده و گردوغبار فراموشی روی آن را پوشانده است. حفاری‌های ناشیانه‌ای در اطراف قلعه پیرزن بعضی از درگاه‌های آن را از زیر خاک بیرون آورده و ورودی قلعه از سمت جنوب آن مشخص شده است. قسمتی از روستای شور قاضی بافت تاریخی و قدیمی دارد که کاملاً متروکه شده است و تنها چند باغ و دامداری در اطراف آن دیده می‌شود که با روند خشک شدن سفره‌های آب زیرزمینی به نظر می‌رسد که این روستا کم‌کم خالی از سکنه شود.